

Afstemning

§ 1, ændringsforslag nr. 1 og § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af lov om musik. (Musikskoler).

Af Ingerlise Koefoed (SF) og Søren Hansen (S) m.fl.

(Fremsat 8/2 90. Første behandling 9/3 90. Betænkning 15/5 90).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Søren Hansen (S):

I modsætning til det lovforslag, vi netop har behandlet, var dette lovforslag godt og fornuftigt allerede fra starten, så vi behøvede ikke foretage mange ændringer. Det var godt og solidt forankret, allerede da vi forelagde det ved førstebehandlingen. Derfor er det også med glæde, vi kan konstatere, at lovforslaget har overordentlig store chancer for ikke bare at være et forslag, men at blive en rigtig lov.

Kommunerne er jo vant til her fra huset at opleve kraftige nedskæringer, ønsker og krav om, at man skal reducere indsatsen ude om-

kring. Her kommer det modsatte signal med en klar adresse til kommunerne om at styrke den del af kunsten og kulturen, som musikskolerne er et udtryk for. Og signalet er opfanget. Jeg har haft ikke så få kulturudvalgsformænd i telefonen og på besøg her. Man sidder allerede nu ude omkring i kommunerne og skal tilrettelægge næste års budget, og man spørger interesseret til, hvordan det går med dette lovforslag, om det har en chance for at komme igennem. Hvis det har det – og det har jeg så kunnet sige til dem på det sidste, at det så det ud til – vil vi ude omkring kunne bruge vores penge på andre kulturområder og undgå de nedskæringer på musikskoleområdet, som der ellers var sandsynlighed for ville blive gennemført mange steder. En af de sidste, jeg har talt med i telefonen, var kulturudvalgsformanden fra Slagelse, der som så mange andre netop stod i en presset situation. Denne situation bliver nu lettet til glæde for kommunen og til glæde naturligvis først og fremmest for de mennesker, børn og unge og andre, som går på musikskolen.

Så lad også disse bemærkninger være en opfordring til kommunerne om at udnytte de nye muligheder, loven nu giver. Lad bemærkningerne være et signal om, at risikoen – den reelle risiko, som oven i købet er virkeliggjort en del steder – for at lukke musikskoler nu afvises og forstummer, og et signal om, at man nu udnytter den mulighed, som denne lov vil give kommunerne, til at etablere musikskoler de steder, hvor man ikke allerede har det, så man, uafhængig af hvor i landet man er bosiddende, har en reel mulighed for at komme på en musikskole.

Målet – og nu også muligheden – er, at hele landet dækkes ind. Derfor er det en glæde at kunne konstatere, at vi nu har chancen for at få denne fornuftige lov igennem, og det synes jeg der er grund til at takke en række af de fornuftige partier her i Folketinget for.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg synes også, at det er en god dag i dag, og det er en god dag for SF og for Socialdemokratiet, og det er en god dag for musiklivet.

Jeg har i næsten alle de år, jeg har siddet i Folketinget, været interesseret i, at man skulle gøre noget ved denne her sag. Allerede da jeg var med til den første musiklovsrevision – det har været i 1982-83 – rejste jeg spørgsmålet om

[Ingerlise Koefoed]

musikundervisningen og fik dengang at vide, som man ofte får at vide, at der sad et udvalg, der arbejdede med de her ting, og når det var færdig, skulle vi nok gøre noget ved det.

Jeg rejste det igen i forbindelse med musiklovsrevisionen for et par år siden og fik det samme at vide, nemlig at man stadig væk arbejdede med området, men at man endnu ikke var helt færdig med det.

Nu har vi altså syntes, at det snart måtte være nok, og udvalget er i øvrigt blevet færdig i mellemtiden, og så har Socialdemokratiet og SF altså langt om længe fået lavet et forslag, som vi har været så heldige at få flertal for allerede ved førstebehandlingen her i Folketinget. Siden har vi været endnu heldigere, fordi de andre tre partier af de i dag syv søstre og brødre har tilsluttet sig forslaget, efter at det har gennemgået en mindre ændring.

Det vil sige, at vi her i dag står med et bredt flertal for at fremme det musikliv i kommunerne og det musikliv i landet, som tager sit udgangspunkt i, at mange børn og unge har mulighed for, ikke alene i folkeskolen, men også i deres fritid, at arbejde med den musik, som de nu måtte være interesseret i, og med de instrumenter, som de nu måtte være interesseret i.

Vi har jo set i de senere år, at kommunerne på grund af den trængte økonomiske situation har været nødt til at sætte forældrebetalingen, elevbetalingen, ved de kommunale musikskoler op, og vi har set, at nogle musikskoler simpelt hen er blevet lukket. Vi har set, at det andre steder er blevet et snævrere udvalg af børn og unge, der har kunnet overbevise deres forældre om, at de har råd til at sende dem i musikskolen.

Det skulle der blive hjulpet på med det her forslag, men jeg vil godt understrege, at selv om det hjælper, og selv om det er vigtigt, at elevbetalingen for at udløse statstilskud nu ikke mere må overstige en tredjedel af musikskolens driftsudgifter, så skal der stadig væk en beslutning og en interesse til, for at man begynder i musikskole. Det er ikke noget, man sådan uden videre får gratis.

Jeg har fået nogle tal fra Skørping Kommune, som jeg af en eller anden mystisk grund har haft forbindelse med under lovbehandlingen.

Dér har man været meget interesseret i at høre, hvordan det gik, for hvis lovforslaget blev vedtaget, så ville man nemlig sætte elevbetalingen betydeligt ned, altså rette sig efter de betin-

gelser, der stilles i loven. Det er herligt, at det kan ske nu.

Jeg vil da godt for at forebygge, at nogen siger: Nu vil I lade alle børn gå helt gratis i musikskolen, fortælle, hvordan priserne har været uden tilskud, og hvordan de bliver i 1990-91 med de tilskud, der nu kan opnås.

Det kostede på store hold, 10-12 elever, uden denne musikskolelov 1.190 kr. om måneden. Det kommer til at koste 517 kr. Og på de små hold kostede det 1.460 kr. Det kommer nu til at koste 681 kr., og for soloundervisning kostede det 1.910 kr. Det kommer til at koste 963 kr. Det vil sige, at der er et betydeligt fald i prisen. Men det er stadig væk ikke gratis at gå til andet end musiksamspil, som især de små børn går til.

Jeg har ikke sagt, at det skulle være gratis. Det kunne ikke falde mig ind at sige det. Det ville også være helt naivt at stå her og sige det. Jeg vil bare for at imødegå de folk, der herefter vil gå op og sige, at vi ødsler statens penge væk, sige, at det simpelt hen har været en nødvendig ting, at vi har gjort det for at gøre priserne sådan, at de, der havde lyst, og de, der havde en lille smule mulighed for det, kunne komme til at benytte det her tilbud.

Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at vi med det her lovforslag ikke har tænkt os at gøre et anslag imod den meget vigtige musikundervisning, der foregår i folkeskolen, at vi tværtimod i lovforslaget fremhæver betydningen af samarbejdet imellem folkeskolen og de kommunale musikskoler rundt omkring.

Jeg synes også, at det er vigtigt at sige, at vi under behandlingen har arbejdet med et problem, der kan opstå især i de små kommuner, hvor man ikke har nogen musikskole, nemlig hvordan børn og unge fra en kommune, der ingen kommunal musikskole har, kan deltage i undervisningen i en anden musikskole.

Det problem har vi fået løst ved, at statstilskuddet simpelt hen går til den musikskole, hvor eleven fra den anden kommune går. Det synes jeg er en rimelig løsning, det synes jeg er en enkel løsning. Der er ikke nogen grund til at arbejde med store bureaukratiske bestemmelser om mellemkommunale refusioner på et område, der ikke fylder mere end det her, og jeg er glad for, at vi har kunnet komme igennem med det på denne måde.

Jeg vil takke Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti, først og fremmest fordi de

[Ingerlise Koefoed]

var så venlige og interesserede i at tiltræde vores forslag, og jeg vil takke de andre partier, fordi de efter nogen tøven også tilslutter sig forslaget. Det tror jeg at der er mange børn og forældre der vil få stor glæde af.

Glistrup (FP):

Ved behandlingen af ændringsforslaget under den foregående sag på dagsordenen var kulturministeren så overmåde venlig at vise mig den samme specialservice som »Den lille pige med svovlstikkerne«, der stod derude i kulden og trykkede sin næse mod de oplyste glasruder ind til det af guld og diamanter prydede Kulturudvalg, og fortælle mig, hvordan millionerne flød dér. Desværre var svaret ved den lejlighed, at der skulle flyde endnu flere skatteyderblodpenge ind over kulturen i det foregående forslag.

Men nu håber jeg, at ministeren kan give mig en tilsvarende hjælp med hensyn til ændringsforslaget til det foreliggende forslag. Jeg har en forventning om, at det vil gå den modsatte vej, sådan at skatteydernes pine trods alt bliver en lille smule lempet.

Derfor vil jeg bede kulturministeren om at meddele mig, hvor meget de årlige statsudgifter i de kommende år, hvis det ændringsforslag, der er stillet til lovforslag nr. L 184, som vi nu behandler, bliver vedtaget, forventes at falde med regnet i menneskepenge, altså i millioner kroner. Hvor meget vil skatteyderne kunne spare ved, at ændringsforslaget bliver vedtaget i stedet for det oprindelige lovforslag, på de pågældende områder?

Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til fru Ingerlise Koefoed for de pæne ord til CD og sige, at dem hilser jeg selvfølgelig med glæde, men vi støttede faktisk ikke lovforslaget – nu skal jeg gøre fru Ingerlise Koefoed lidt ked af det – for at være venlige. Vi gjorde det også for at være venlige, men specielt fordi vi faktisk var enige i lovforslaget.

Jeg vil gerne understrege, at vi synes, at det er et ganske væsentligt forslag. Derfor er det også en stor glæde at se, at regeringspartierne nu har besluttet sig til at støtte forslaget.

Jeg har lige for en god ordens skyld checket, hvad det egentlig var, regeringspartierne sagde under førstebehandlingen – ikke for at drille,

men bare lige for at være sikker på, at jeg skulle sige tak. Det skal jeg, for regeringsordførerne gik en efter en op og fortalte, at det var alle sammen gode intentioner, men det var umuligt at gennemføre. Derfor synes vi da, det er godt, at kulturministeren vil være med til at gennemføre det alligevel.

Jeg kunne forstå på hr. Gistrups ordførelse, at der ikke var helt den samme argumentation fremme, som der har været ved det sidste par lovforslag, men det kunne måske skyldes, at det sikkert tjener sig hjem på andre områder. Jeg er helt sikker på, at man ud fra et familiepolitisk synspunkt, men selvfølgelig også ud fra et retspolitisk synspunkt tjener pengene mange, mange gange hjem, når man sørger for, at der er nogle fritidsaktiviteter af denne kategori for vores børn og unge. Jeg tænker slet ikke på, hvad det giver sådan rent mentalt, at man gør noget, der er godt, og noget, man er glad for, og noget, man kan være sammen om, men også det, at man har en valgmulighed med hensyn til en fritidsaktivitet, der er så positiv, som musikken er. Det er jeg sikker på afholder fra mange ulykker rundt omkring i Danmark.

Det er med stor glæde, vi her ved afslutningen af folketingsåret kan være med til at sende det signal ud til nogle mennesker, der er utrolig engageret og utrolig optaget af dette arbejde, og som har gjort et ganske godt arbejde i forbindelse med opbygningen af musikskolerne, at de nu får en håndsrekning herfra og bliver hjulpet til fortsat at give vores børn og unge en rigtig indholdsrig fritid.

Så vi kan selvfølgelig støtte ændringsforslaget, men så sandelig specielt lovforslaget, og jeg vil godt takke S og SF for, at de kom med forslaget, så vi fik mulighed for det.

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Ganske som det gælder forslagsstillerne, kan også regeringen og regeringspartierne glæde sig over, at der bag dette lovforslag nu står syv partier.

Det er ganske rigtigt, som hr. Duetoft netop har mindet om, at regeringen og regeringspartierne var forbeholdne ved førstebehandlingen. Det hang i meget høj grad sammen med, at der ikke var anvist nogen anvendelig finansieringsform. Det fremgik i hvert fald ikke af førstebehandlingen. Derfor var der god grund til for regeringen, der jo sidder lidt tættere på pengekassen, at være forbeholden.

[Kulturministeren]

Jeg må sige, at efter det arbejde, der er foregået om dette lovforslag sammen med de to og tre øvrige, vi har behandlet, deler jeg den opfattelse, som er kommet til udtryk her, at det har været en god dag for kulturen i Danmark. Vi har gennemført tre væsentlige lovforslag i meget stor enighed, og det synes jeg er meget tilfredsstillende, og jeg vil for mit vedkommende takke.

Og så må jeg endnu en gang yde hr. Glistrup den service, som er ydet hans medlem i udvalget, og fortælle, at de årlige udgifter ved musikskoleloven efter den reduktion på 4 mio. kr. på årsbasis, som er kommet, fordi man klart skelner imellem, hvad der er musikundervisning i folkeskolen, og hvad der er musikundervisning under denne lovgivning, vil være 14 mio. kr. i 1991, 32 mio. kr. i 1992 og 50 mio. kr. i 1993. Men det kan hr. Glistrup også få at vide via udvalgs materialet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Forhandling om redegørelse nr. R 17:

Miljøministerens redegørelse af 8. maj 1990 om vandmiljøplanen.

(Redegørelsen anmeldt 8/5 90. Redegørelsen givet 8/5 90. Meddelelse om forhandling 8/5 90).

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

I det sidste års tid er alle initiativer, alle nærgående spørgsmål vedrørende vandmiljøplanen og landbruget blevet stoppet af miljøministeren med et »det kan vi ikke tage stilling til, før midtvejsrapporten foreligger«.

Nu har vi så fået den længe ventede rapport, og lad mig begynde med det positive: Det er en velskrevet redegørelse, som er klar i sin bedømmelse af udviklingen indtil nu. Men hermed hører de lyse sider så også op.

Redegørelsen bekræfter stort set til 100 pct., hvad Socialdemokratiet sagde i 1987, da vandmiljøplanen blev vedtaget, nemlig at planens initiativer vedrørende kommuner og industri var gode, men at de foreslåede foranstaltninger vedrørende landbruget ville vise sig at være aldeles utilstrækkelige.

Normalt glædes man vel, når man får ret, men i dag glæder vi os ikke, selv om udviklingen har givet os ret. Tværtimod græmmes vi over, at Folketingets flertal dengang lagde så megen vægt på andre hensyn og andre interesser, at de var døve og blinde over for de helt nødvendige tiltag i landbruget.

Jeg spekulerer på, om landbrugsministeren og miljøministeren ligesom jeg kan huske, hvad Venstres ordfører, hr. Tørnæs, og De Radikales ordfører, fru Lone Dybkjær, under udvalgsbehandlingen i 1987 sagde om S' og SF's forslag til skærpede krav til landbruget. Hvis de kan huske det, så håber jeg, at de ved læsning af rapporten er kommet i en af de situationer, hvor de ønsker, at de kunne holde mund med tilbagevirkende kraft.

Den kommunale og den industrielle del af redegørelsen er der ikke grund til at bruge mange ord på i dag. For begge områder er det regeringens klare vurdering, at de vil opfylde vandmiljøplanens mål som forudsat.

Anderledes forholder det sig unægtelig med landbrugsdelen. I redegørelsen i sp. 9086 siges det:

»... men der er ikke nu holdepunkter for at antage, at vandmiljøplanens mål, en halvering af kvælstofudvaskningen, kan nås i 1992 eller senere med de iværksatte initiativer.«

Og i sp. 9087:

»Sagen drejer sig hermed om de grundlæggende mål og midler i vandmiljøplanens landbrugsdel og er ikke et spørgsmål om at justere tidsrammerne med et år eller to.«